

wie laat het

licht branden?

7 september 2025
Nieuw Buinen

thema de vorige keer (6 april):
gezeten aan Gods rechterhand

ook Hebreëën 8:2 kwam voorbij:
een "Bedienaar van het heiligdom"

twee dagelijkse taken van de hogepriester
in het heiligdom:

1. reukwerk aansteken op het reukofferaltaar
Ex.30:7,8
2. de lampen van de kandelaar verzorgen
Ex.27:20,21 en Lev.24:1-4 >

- ¹ *JAHWEH* sprak tot Mozes:
- ² Gebied de Israelieten,
dat zij tot u brengen zuivere olie,
uit gestoten olijven...

= olijven met de hand geperst
> de eerste en beste olie
<=> gemalen olijven

olijfboom = type van onvergankelijk leven

וידבר יהוה אל-משה לאמר
totzeggen-van Mozes tot Jahwe en¹hij-sprekt
: Mozes tot de-HERE sprak

צו	את-בני	ישראל	ויקחו	אליך	שמן	זית	זך	כתית
» geef-instructie !	zonen-van	Israël	en ¹ zij-nemen	tot-jou	olie-van	olijf	smetteloos	gestoten
- gebied	de	Israëlieten	dat-zij-brengen	tot-u	olie	uit-olijven	zuivere	gestoten

² ... voor de kandelaar,
om voortdurend een lamp te laten branden.

lett. aan te steken (zie St.Vert.)

- de kandelaar had zeven lampen maar altijd (ook overdag) brandde er één lamp
- met deze lamp werden ook de andere lampen weer aangestoken

תמיד	נר	להעלת	למאור
voortdurend	lamp	totaansteken-van	tot ^{de} -lichtgever
voortdurend	een-lamp	om-te-laten-branden	voor-de-kandelaar

Exodus 25

een gestileerde amandelboom

Exodus 25 (NBG-*plus*)

³¹ Gij zult een kandelaar
van louter goud maken (...)

lett. MENORAH > lamp (Hebr. NER)

- *goud: type van onvergankelijkheid*

טהור	מקשה	זהב	מנרת	ועשית
gedreven-werk	zuiver	goud	lampenstandaard-van	enijj-maakt
van-gedreven-werk	louter	van-goud	een-kandelaar	gij-zult-maken

Exodus 25 (NBG-*plus*)

³² Zes armen nu
zullen uit zijn zijden uitsteken:
drie armen van de kandelaar
uit de ene zijde
en drie armen van de kandelaar
uit de andere zijde.

*een gestileerde amandelboom
een stam met aan weerzijden drie armen*

טהור	זהב	מנרת	ועשית
gedreven-werk	goud	lampenstandaard-van	en-jij-maakt
van-gedreven-werk	louter	van-goud	een-kandelaar
			gij-zult-maken

Exodus 25 (NBG-*plus*)

33 Drie bloemkelken
in de vorm van **amandelbloesem**
aan de ene arm,
met knop en bloesem; en drie bloemkelken
in de vorm van **amandelbloesem**
aan de andere arm, met knop en bloesem...

zoals ook de staf van Aäron amandelbloesem
en vrucht in de morgen had voortgebracht
Numeri 17

בְּקֵנָה	הָאֶחָד	כַּפְתָּר	מִשְׁקָדִים	שְׁלֹשָׁה גִבְעִים
bol	de-ene	in-de-buis	amandelbloesemvormigen	kegelvormige-bekers
drie				
met-knop	de-ene	aan-arm	in-de-vorm-van-amandelbloesem	bloemkelken
				drie

Jeremia 1

amandel - de eersteling!

Jeremia 1 (NBG-*plus*)

¹¹ En het woord *van JAHWEH* kwam tot mij:
Wat ziet gij, Jeremia?
Toen zeide ik: Ik zie een **amandeltwigg**.

Hebr. SHAKAD

ואמר	מקל	שקד	אני ראה	
en-lik-zeg	stok-van	amandel-boom	ik	ziende
toen-ik-zeide	een-.twigg	amandel-	ik	zie

Jeremia 1 (NBG-*plus*)

¹² Daarop zeide *JAHWEH* tot mij:
Gij hebt goed gezien,
want **Ik waak** over mijn woord om dat te doen.

*amandel = waken
eerste boom in Israël die in het
voorjaar bloeit (ontwaakt)*

לעשותו	אני על -דברי	שקד	כי	לראות	היטבת
totdoen-van-hem	woord-van-mij over ik	waakzaam-zijnde	dat	totzien-van	jij-doet-goed
om-te-doen-dat	mijn-woord over Ik	waak want	gezien	gij-hebt-goed	

Leviticus 24 (vervolg)

amandel - de eersteling!

³ Buiten het voorhangsel der getuigenis in de tent der samenkomst...

= *buiten het heilige der heiligen,
maar in de tent (> het heilige)*

מחוץ	לפרכת	העדת	באהל	מועד	יערך	אתו	אהרן
vanafbuiten-van	totgordijn-van	het-getuigenis	intent-van	afspraak	¹ hij-rangschikt	»hem	Aäron
buiten	het-voorhangsel	der-getuigenis	in-de-tent	der-samenkomst	zal-verzorgen	die	Aäron

³ ... zal Aaron die voortdurend verzorgen,
van de avond tot de morgen,
 voor het aangezicht van JAHWEH (...)

volgens Ex.30:7,8

- in de morgen: lampen in orde maken
 = snuiten (=lont knippen) + olie aanvullen
- in de avond: lampen aansteken

מחוץ	לפרכת	העדת	באהל	מועד	יערך	אתו	אהרן
vanafbuiten-van	totgordijn-van	hetgetuigenis	intent-van	afspraak	hij-rangschikt	»hem	Aäron
buiten	het-voorhangsel	der-getuigenis	in-de-tent	der-samenkomst	zal-verzorgen	die	Aäron

מערב	עד	בקר	לפני	יהוה
vanafavond	tot-aan	ochtend	tot-gezicht-van	Jahwe
tot van-de-avond	de-morgen	voor-het-aangezicht	des-HEREN	

4 Op de kandelaar van louter goud zal hij voortdurend de lampen verzorgen voor het aangezicht van *JAHWEH*.

= een type van hoe Christus vandaag in heiligdom ons als heiligen laat stralen >

על המנרה	הטהרה	יערך	את-הנרות	לפני
op	de-zuivere	hij-rangschikt	» de-lampen	tot-gezicht-van
de-kandelaar	de-lampenstandaard	van-louter-goud	- hij-zal-verzorgen	voor-het-aangezicht

יהוה	תמיד
Jahwe	voortdurend
des-HEREN	voortdurend

1. hij knipt het oude lont weg
 - alles wat in de weg staat om te stralen, verwijdt Hij

1. hij knipt het oude lont weg
 - alles wat in de weg staat om te stralen, verwijdert Hij
2. hij vult de lampen met olie
 - Hij vult ons met zijn levend woord

1. hij knipt het oude lont weg
 - alles wat in de weg staat om te stralen, verwijdert Hij
2. hij vult de lampen met olie
 - Hij vult ons met zijn levend woord
3. hij steekt aan
 - Hij doet onze harten branden
(vergl. de Emmaüsgangers; Luc.24:32)

Exodus 28

niet gezien, wel gehoord

Exodus 28 (NBG-*plus*)

³⁵ Aaron nu zal dit aanhebben,
als hij dienst doet,
en het geluid ervan zal gehoord worden,
wanneer hij in het heiligdom komt
voor het aangezicht *van JAHWEH...*

nl. als hij dagelijks de lampen verzorgt

קולו	ונשמע	על-אהרן לשרת	והיה
geluid-van-hem	en-hij-wordt-gehoord	tot-dienst-verrichten-van Aäron op	en-hij-is
het-geluid-ervan	en-zal-gehoord-worden	als-hij-dienst-doet Aäron -	nu-zal-aanhebben-dit

יהוה	לפני	אל-הקדש	בבאו
Jahwe	tot-gezicht-van	de-heilige-plaats tot	in-binnenkomen-van-hem
des-HEREN	voor-het-aangezicht	het-heiligdom in	wanneer-hij-komt

Exodus 28 (NBG-*plus*)

35 Aaron nu zal dit aanhebben,
als hij dienst doet,
en het geluid ervan zal gehoord worden,
wanneer hij in het heiligdom komt
voor het aangezicht *van JAHWEH*...

*hij wordt niet gezien,
maar laat wel van zich horen!*

קולו	ונשמע	על-אהרן לשרת	והיה
geluid-van-hem	en-hij-wordt-gehoord	tot-dienst-verrichten-van Aäron op	en-hij-is
het-geluid-ervan	en-zal-gehoord-worden	als-hij-dienst-doet Aäron -	nu-zal-aanhebben-dit

יהוה	לפני	אל-הקדש	בבאו
Jahwe	tot-gezicht-van	de-heilige-plaats tot	in-binnenkomen-van-hem
des-HEREN	voor-het-aangezicht	het-heiligdom in	wanneer-hij-komt

Exodus 28 (NBG-*plus*)

³³ En gij zult op zijn zomen granaatappels
in blauwpurper, *purper* en scharlaken,
rondom op zijn zomen, zetten,,,

na olijf en amandel: granaatappel (vol zaden)

ועשית	על-שוליו	רמני	תכלת	וארגמן	ותולעת
en-jij-maakt	op	slippen-van-hem	blauw granaatappels-van	en-purper	en-karmozijn-van
en-gij-zult-zetten	op	zijn-zomen	granaatappels	roodpurper	en-scharlaken
שני	על-שוליו	סביב	ופעמני	זהב	בתוכם
-	op	slippen-van-hem	rondom	goud en-belletjes-van	in-midden-van-hen
-	op	zijn-zomen	rondom	gouden	daartussen
-	-	-	-	-	overal

Exodus 28 (NBG-*plus*)

33 En gij zult op zijn zomen granaatappels in blauwpurper, purper en scharlaken, rondom op zijn zomen, zetten...

blauw => hemel

scharlakenrood => aarde (adom - adamah)

purper => die hemel en aarde verenigt te zaam

ועשית	על-שוליו	רמני	תכלת	וארגמן	ותולעת	
en-jij-maakt	op	slippen-van-hem	blauw	en-purper	en-karmozijn-van	
en-gij-zult-zetten	op	zijn-zomen	granaatappels	roodpurper	en-scharlaken	
שני	על-שוליו	סביב	ופעמני	זהב	בתוכם	סביב
-	op	slippen-van-hem	en-belletjes-van	goud	in-midden-van-hen	rondom
	op	zijn-zomen	en-belletjes	gouden	daartussen	overal

Exodus 28 (NBG-*plus*)

33 En gij zult op zijn zomen granaatappels
in blauwpurper, *purper* en scharlaken,
rondom op zijn zomen, zetten,
en gouden belletjes overal daartussen...

de Heer doet vandaag in het verborgene
van zich horen: gouden belletjes:
het woord van het leven!

ועשית	על-שוליו	רמני	תכלת	וארגמן	ותולעת	
en-jij-maakt	op	slippen-van-hem	blauw granaatappels-van	en-purper	en-karmozijn-van	
en-gij-zult-zetten	op	zijn-zomen	granaatappels	roodpurper	en-scharlaken	
שני	על-שוליו	סביב	ופעמני	זהב	בתוכם	סביב
-	op	slippen-van-hem	rondom	goud	in-midden-van-hen	rondom
	op	zijn-zomen	rondom	gouden	daartussen	overal
			en-belletjes			

Filippi 2

schijnen als lichtdragers

Filippi 2(NBG-*plus*)

¹⁵ ... opdat gij *onkreukbaar*
en *ongekunstelde* moogt zijn,
onbesproken kinderen Gods
te midden van een *krom en verdraaid* geslacht,
waaronder gij **schijnt als lichtdragers**
in de wereld,
¹⁶ het **woord van leven *hooghoudend***...

